

Απολογισμός εκδήλωσης: Διάλογος για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία

«Οι Χώροι Παροχής Υπηρεσιών Υγείας ως Αφετηρία Συνέργειας για Στρατηγικό Σχεδιασμό»

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία (Υ&ΑΕ) στις 28 Απριλίου, ολοκληρώθηκε με επιτυχία ο διάλογος για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία με τίτλο «Οι χώροι παροχής υπηρεσιών υγείας ως αφετηρία διαλόγου, συνέργειας και στρατηγικού σχεδιασμού» και την Παρασκευή, 12 Απριλίου 2019, στην Αίθουσα Εκδηλώσεων του Υπουργείου Υγείας.

Την εκδήλωση χαιρέτησε ο Υπουργός Υγείας κ. Ανδρέας Ξανθός, ο οποίος επισήμανε ότι αφού εξασφαλίστηκε η επιβίωση του Εθνικού Συστήματος Υγείας, τώρα πλέον είναι η κατάλληλη χρονική στιγμή να θωρακίσουμε την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων και συνέχισε λέγοντας ότι παρόλο που τώρα αρχίζουν να επουλώνονται οι πληγές από την κρίση και τη λιτότητα, αξίζει τον κόπο η Υ&ΑΕ να αποτελέσει πολιτική προτεραιότητα. Μια τέτοια προσέγγιση συνιστά σεβασμό στα δικαιώματα και τις ιδιαίτερες ανάγκες των εργαζομένων στην υγεία. Ως κύρια προβλήματα εντοπίστηκαν από τον υπουργό η γήρανση του προσωπικού και η ψυχολογική εξουθένωσή του. Τα προβλήματα αυτά αντιμετωπίζονται με καινούργιες προσλήψεις και μέτρα όπως η επέκταση της ειδικής άδειας κλειστού χώρου και σε άλλα τμήματα.

Από την πλευρά του ο κ. Δημήτρης Μαγριπλής, Υποδιοικητής της 1^{ης} ΥΠΕ, ο οποίος παρουσίασε και την εκδήλωση τόνισε τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι εργαζόμενοι στον υγειονομικό τομέα και την ανάγκη να καλυφθούν τα κενά που εντοπίζονται στην παροχή μέτρων υγείας και ασφάλειας στην εργασία τους. Κενά που σκιαγραφήθηκαν από δύο μελέτες που πραγματοποιήθηκαν με πρωτοβουλία της 1^{ης} ΥΠΕ Αττικής, έτσι ώστε για πρώτη φορά να αποτυπωθούν με σαφήνεια οι πραγματικές συνθήκες εργασίας στο χώρο της υγείας (νοσοκομεία και κέντρα υγείας), να εντοπιστούν οι ελλείψεις και να σχεδιαστούν στρατηγικές υγείας και ασφάλειας εξασφαλίζοντας την μέγιστη συνέργεια.

Ακολούθησε παρέμβαση της κ. Βασιλική Καραούλη, Γενικής Διευθύντριας Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας, της κ. Τσακσίρα, Προιστ. Περιφερειακής Διεύθυνσης Ασφάλειας & Υγείας στην Εργασία Αθηνών-Αν. Αττικής & Κρήτης και του κ. Παπαευσταθίου, Διοικητή του ΕΚΕΠΥ, που κατέθεσαν την εμπειρία τους στο αντικείμενο και δήλωσαν την πρόθεσή τους για συνέργεια.

Στην εκδήλωση συμμετείχε και η ΕΣΔΥ μέσω του καθηγητή κ. Ντουινιά, Διευθυντή Σπουδών ΠΜΣ Περιβαλλοντικής & Επαγγελματικής Υγείας, που έθεσε το ζήτημα στην επιστημονική του διάσταση.

Τα αποτελέσματα της έρευνας στα νοσοκομεία της 1ης ΥΠΕ παρουσιάστηκαν από το τμήμα Υγιεινής και Ασφάλειας των εργαζομένων της 1^{ης} ΥΠΕ (κ. Χριστοφιλέα Ο., Ψαρίδη Λ., Τσαούση Μ.) και συνοψίζονται στα παρακάτω:

- Η ασφάλεια δεν έχει ανατεθεί ως αρμοδιότητα σε κάποια συγκεκριμένη Διεύθυνση ή τμήμα των Νοσοκομείων
- Ο μεγαλύτερος αριθμός εργαζομένων ανήκει στην κατηγορία χαμηλής επικινδυνότητας
- Η συντριπτική πλειοψηφία απαντάει ότι παρέχει Υπηρεσίες Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας, ωστόσο στα περισσότερα νοσοκομεία δεν υπάρχει Ιατρός Εργασίας, Τεχνικός Ασφαλείας, Επιτροπή Υγείας Ασφάλειας Εργαζομένων και δεν έχουν διενεργήσει Γραπτή Εκτίμηση Επαγγελματικού Κινδύνου
- Γενικά καταγράφονται τα εργατικά ατυχήματα, όχι όμως και τα επαγγελματικά νοσήματα
- Παρά το γεγονός της πραγματοποίησης προγραμμάτων επιμόρφωσης σχετικά με την ασφάλεια στην εργασία και στην προστασία από φυσικά φαινόμενα, παρατηρείται έλλειψη προγραμμάτων ευαισθητοποίησης των εργαζομένων και διαμόρφωσης κουλτούρας σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας.

Στα θετικά συμπεράσματα της έρευνας περιλαμβάνονται:

- Η θετική ανταπόκριση από τις Διοικήσεις των νοσοκομείων, που φαίνονται πρόθυμες να συμπράξουν.
- Η πρόθεση της Διοίκησης της 1ης ΥΠΕ να φέρει στην επιφάνεια τα κακώς κείμενα και να κινηήσει διαδικασίες βελτίωσης της υφιστάμενης κατάστασης
- Η έμπρακτη στήριξη από το Υπουργείο Υγείας.

Τα αποτελέσματα αυτά αποτέλεσαν βάση για την κατάθεση προτάσεων από την 1η ΥΠΕ για τη θεσμική και οργανωτική αναδιάρθρωση των δομών έτσι ώστε να δημιουργηθεί ένα δίκτυο διασύνδεσης που θα παρέχει ολοκληρωμένες υπηρεσίες υγείας και ασφάλειας της εργασίας, κατ' αρχήν στο χώρο υγείας και κατ' επέκταση σε όλους τους εργαζόμενους.

Οι προτάσεις αυτές βρήκαν ανταπόκριση στα αρμόδια υπουργεία με τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Υγείας κ. Γιώργο Γιαννόπουλο να δηλώνει χαρακτηριστικά: «η πρωτοβουλία αυτή έρχεται να πυροδοτήσει μια συζήτηση που είναι αναγκαίο να γίνει γιατί όλοι αντιλαμβανόμαστε τα σημαντικά κενά που υπάρχουν στην εφαρμογή της νομοθεσίας για την Υγεία και Ασφάλεια των εργαζομένων. Αντιλαμβανόμαστε τον ρόλο του Υπουργείου Υγείας στον τομέα της Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία, ως ένα διπλό ρόλο, γιατί από τη μια οφείλει να είναι ενεργά παρόν στους μηχανισμούς πρόληψης και

προστασίας σε όλους τους χώρους εργασίας (σε συνέργεια με το Υπουργείο Εργασίας) και από την άλλη, να οργανώσει καλύτερα τους μηχανισμούς αυτούς στους δικούς του χώρους». Συνέχισε λέγοντας ότι η συγκυρία ευνοεί στην υλοποίηση αυτού του στόχου, καθώς από το Υπουργείο Υγείας προωθείται μια σημαντική αλλαγή στο θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης των φορέων του, που παρέχουν υπηρεσίες Υγείας, αλλά και της Κεντρικής Υπηρεσίας των Υγειονομικών Περιφερειών.

Εξήγγειλε δε τον επικείμενο σχεδιασμό για την δημιουργία Αυτοτελών Τμημάτων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων στις Κεντρικές Υπηρεσίες και τις αποκεντρωμένες μονάδες των ΥΠΕ, τα οποία θα λειτουργούν στα πρότυπα των Εσωτερικών Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης (ΕΣΥΠΠ), για πρώτη φορά καθώς με την εξαίρεση ορισμένων ΔΕΚΟ, αυτή δεν έχει συσταθεί σε καμία ιδιωτική επιχείρηση ή Δημόσια Υπηρεσία, όπως είναι υποχρεωμένη σύμφωνα με τη Νομοθεσία. Με βασικές αρμοδιότητες την μέριμνα για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων στις Κεντρικές Υπηρεσίες και στις αποκεντρωμένες μονάδες των ΥΠΕ, την εποπτεία της λειτουργίας των ανάλογων τμημάτων των νοσοκομείων και η συνεργασία με τις αρμόδιες αντίστοιχες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας. Η αναβάθμιση υπηρεσιών προστασίας και πρόληψης, αφορά και την μέριμνα του Υπουργείου για ενσωμάτωση των γιατρών εργασίας στο σύστημα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης και του Ατομικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας (Α.Η.Φ.Υ.) και η αξιοποίηση κάθε πληροφορίας σχετικής με επαγγελματική ασθένεια ή ατύχημα.

Παράλληλα έδωσε έμφαση στην ανάγκη της ευαισθητοποίησης και της συμμετοχής των εργαζομένων μέσω των Επιτροπών Υγείας και Ασφάλειας.

Κλείνοντας την ομιλία του αναφέρθηκε στην ανάγκη της θεσμοθέτησης της μόνιμης συνεργασίας των δυο Υπουργείων (Υγείας και Εργασίας), η οποία στην πράξη έχει ήδη ξεκινήσει και εξέφρασε την πεποίθηση του ότι συγκεκριμένη πρωτοβουλία ανοίγει το δρόμο για τα βήματα αυτής της συντονισμένης και συστηματικής συνεργασίας.

Στο ίδιο πνεύμα ακολούθησε η ομιλία του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Εργασίας, κ. Ανδρέα Νεφελούδη, ο οποίος αναφέρθηκε σε πλήθος σημείων παθογένειας σχετικά με την Υγεία & Ασφάλεια της Εργασίας, θέματα που αφορούν τόσο τους Ιατρούς Εργασίας, όσο και τους Τεχνικούς Ασφαλείας, τα οποία ήδη έχουν τεθεί υπό επεξεργασία. Οι κυριότερες διαπιστώσεις αφορούσαν την μέχρι πρότινος έλλειψη οργάνωσης, την απουσία στρατηγικών διαχείρισης και διασύνδεσης μεταξύ των εμπλεκόμενων, όπως αυτή αποτυπώθηκε στην Εθνική Στρατηγική για την Υγεία & Ασφάλεια στην Εργασία 2016-2020.

Ως ειδικά θέματα αναφέρθηκαν: ο κατάλογος Ιατρών Εργασίας, υποχρέωση του 2009 που υλοποιήθηκε από το Υπουργείο Εργασίας την περίοδο 2017-2018, ο μικρός αριθμός ειδικών επιστημόνων, ιδίως σε συνδυασμό με την ενσωμάτωση στο σύστημα Υπηρεσιών Υγείας και Ασφάλεια της Εργασίας του Δημοσίου και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Τόνισε ότι βασικό άξονα της προσπάθειας αποτελεί η διοικητική ανασυγκρότηση του Εθνικού Συστήματος Υγείας & Ασφάλειας της Εργασίας, η οποία ήδη εξελίσσεται, με

χαρακτηριστική τη συνεργασία με το Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης για τη δημιουργία αυτοτελών οργανικών Μονάδων Υγείας & Ασφάλειας της Εργασίας, σε όλα τα Υπουργεία και όλες τις Δημόσιες δομές. Κλείνοντας επανέλαβε την ανάγκη της συνέργειας και δήλωσε την πρόθεση του για άμεση συνεργασία μεταξύ των δύο Υπουργείων και όλων λοιπών εμπλεκόμενων φορέων.

Ακολούθησε διαλογική συζήτηση με τη συμμετοχή των παρευρισκόμενων, που περιλάμβανε τοποθετήσεις μεταξύ άλλων των Διοικητών και Αν/των Διοικητών Νοσοκομείων 1^{ης} και 2^{ης} ΥΠΕ, εκπροσώπων Εργαζόμενων της 1^{ης} & 2^{ης} ΥΠΕ, του ΕΚΑΒ, υπηρεσιακών παραγόντων του ΣΕΠΕ και άλλων φορέων.

Η εκδήλωση έκλεισε με τη δήλωση της Διοικήτριας της 1^{ης} ΥΠΕ, κας Ιωάννας Διαμαντοπούλου, σε συνέχεια της διαπίστωσης του μεγέθους των ψυχοκοινωνικών παραγόντων κινδύνου (Burn out), ότι η ψυχική υγεία των εργαζομένων σε φορείς αρμοδιότητας της 1^{ης}ΥΠΕ Αττικής θα τεθεί στις άμεσες προτεραιότητες της 1^{ης} ΥΠΕ μέσω του Τμήματος Υγιεινής & Ασφάλειας των εργαζομένων.